

कर्णाली प्रदेशको पहिलो राष्ट्रिय दैनिक

युगआख्यान

yugnews.com

निष्पक्षता, निर्भिकता, निरन्तरता...

(ई पेपर पढ्न स्वयं मनुहोस्।)

वर्ष: २४ अंक: २२२ दि.सं. २०८१ फागुन १ बिहिवार नेपाल संवत्: १९८४, फागुन कृष्ण प्रतिपदा Thursday 13 February 2025 yugaawhan@gmail.com पृष्ठ: ४ मूल्य: ५।-

रारा हाइड्रोपावरका सञ्चालकको ठगी धन्दा

लगानीकर्ता डुबे, उठिबासको संघारमा स्थानीय

ओम शाही
सुर्खेत, ३० माघ ।

स्थानीयलाई रोजगारीसँगै जलाविद्युत् आयोजनाको मालिक बनाउने मीठो सपना देखाएर २०६७ सालमा दैलेखको डुङ्गेश्वर गाउँपालिकामा २.१५ मेगावाटको पराजुली खोला जलाविद्युत् आयोजना निर्माण थालियो । स्थानीयस्तरमा रोजगारी, बिजुलीसँगै आयोजनामा स्थानीयलाई शेयर पनि दिने गरी डुङ्गेश्वर गाउँपालिका-४ स्थित पराजुली खोला रारा हाइड्रोपावर डेभलपमेन्ट नामक कम्पनीले काम अघि बढायो ।

उक्त आयोजनामा कर्णाली प्रदेश सरकारसँगै डुङ्गेश्वर गाउँपालिकाले अपनत्व ग्रहण गर्न लगानी गर्ने घोषणा गरेका थिए । सो आयोजनाका लागि प्रदेश सरकारले ५ करोड र डुङ्गेश्वर गाउँपालिकाले २५ लाख रुपैयाँबराबरको शेयर लगानी गर्ने घोषणा गरेका थिए । २३ चैत २०७८ मा बसेको कर्णाली प्रदेश सरकारको मन्त्रपरिषद् बैठकबाट प्रदेश सरकारको जनताको जलाविद्युत् (सञ्चालन र व्यवस्थापन) कार्यविधि २०७५ बमोजिम अपर पराजुलीमा ५ करोड शेयर लगानी गर्ने निर्णय भएको थियो ।

तत्कालीन सरकारका प्रवक्ता एवं आर्थिक मामिला तथा योजनामन्त्री विन्दमान विष्टद्वारा जारी प्रेस नोटमा प्रदेश सरकारले २.१५ मेगावाटको अपर

पराजुली खोला जलाविद्युत् आयोजनाको प्रवर्तक रारा हाइड्रोपावर कम्पनीले गरेको आग्रह बमोजिम विद्युत् उत्पादन भई राष्ट्रिय प्रसारण लाइनमा जोडिएपछि शेयर कायम हुने गरी रकम सुनिश्चितताको प्रतिबद्धता जनाएको उल्लेख थियो ।

घरछेउमै आयोजना बन्न लागेपछि स्थानीयले पनि २५ हजारदेखि ५ लाखसम्म शेयरबापत लगानी गरेका थिए । स्थानीयको मात्रै होइन, सुर्खेत, दैलेख लगायत जिल्लाका अन्य लगानीकर्ताले करोडौं रकम लगानी गरेका थिए । आयोजना कार्यान्वयन गर्दा चार किलोमिटर भन्दा बढीको नहर बनाउनुपर्ने थियो । सो नहर निर्माण गर्दा स्थानीय भण्डै ५० घरपरिवारले

एक रुपैयाँ पनि नलिई आयोजना अगाडि बढाउन दिएका थिए ।

घरआँगनमै बन्न लागेको आयोजनाबाट लाभ पाउने आसले जग्गाको मुआब्जा पछि लिने भन्दै स्थानीयले खेतबारी निर्माण कम्पनीलाई सुम्पिएका थिए । तर, स्थानीयको त्यो आशा १४ वर्षपछि भने निराशामा बदलिन पुगेको छ । स्थानीय तथा प्रदेश सरकारले अपनत्व ग्रहण गरी प्राथमिकताका साथ अघि बढेको आयोजना निर्माणको जिम्मा लिएको रारा हाइड्रोका सञ्चालकहरूको बदलियतका कारण सरकार, स्थानीय तथा अन्य लगानीकर्ताको लगानी भने अन्ततः डुब्ने

बाँकी ३ पेजमा

२१ जनाको सम्पत्ति लिलामी गर्दै एभरेस्ट बैंक

एभरेस्ट बैंकले लामो समयसम्म बैंकको कर्जा चुक्ता नगर्ने आयोजनाका २१ जना लगानीकर्ताको सम्पत्ति लिलामी गर्ने प्रक्रिया अघि बढाएको छ । काठमाडौं जिल्लाको नागार्जुन नगरपालिका-४ मा रहेको हाइड्रोले कर्जा लिँदा विभिन्न २१ जना जमानीमा बसेका छन् ।

बैंकले तोकेको समयमा कर्जा नतिरेका उनीहरूको नाममा रहेको धितो लिलामी गर्ने प्रक्रिया अघि बढाएको हो । लगानीको अगुवाइ गरेको एभरेस्ट बैंकले ३ माघमा सूचना प्रकाशित गरी लिलामीको प्रक्रिया अघि बढाईसकेको छ । बैंकले ३४ करोड साँवा र १० करोड ब्याज रकम सञ्चालकहरूले तिर्न आनाकानी गरेपछि आयोजनाको लिलामी प्रक्रिया थालिएको

जनाएको छ ।

व्यक्तिगत तथा संस्थागत जमानीमा रारा हाइड्रोका साथै दैलेखको अवलपराजुलका नरसिंह मल्ल, दैलेखकै रामकुमारी मल्ल, सुर्खेतको वीरेन्द्रनगर नगरपालिका-३ की यात्राकुमारी नेपाली, पोखरा महानगरपालिका-१ का शङ्करलाल वैद्यको नाम बैंकले सार्वजनिक गरेको छ । त्यस्तै, भक्तपुरका सुनिल छुजु, काठमाडौं महानगरपालिका-४ का भीमेश्वरहादुर सिलवाल, सुर्खेतका मञ्जल विश्वकर्मा, भक्तपुरका बाबुकाजी साय श्रेष्ठ र सुर्खेतका शिवराज जैशी अधिकारीको नाम बैंकले ऋण नतिर्नेमा राखेको छ ।

काठमाडौं महानगरपालिका-३२ का

बाँकी ३ पेजमा

मानसरोवर प्रतीकात्मक उद्यान अलपत्र

युग संवाददाता
बाँके, ३० माघ ।

लुम्बिनी प्रदेश सरकारले बाँकेको बैजनाथ गाउँपालिकामा निर्माण सुरु गरेको मानसरोवरको प्रतीकात्मक उद्यान अलपत्र परेको छ । विसं २०७६ फागुन ५ गते लुम्बिनी प्रदेशका तत्कालीन मुख्यमन्त्री शङ्कर पोखरेलले बैजनाथ-६ स्थित न्यू हरियाली सामुदायिक वन क्षेत्रमा मानसरोवरको प्रतीकात्मक उद्यान बनाउने योजनाको शिलान्यास गर्नुभएको थियो । शिलान्यास भएको पाँच वर्ष पुग्न लाग्दा पनि निर्माणले गति लिन सकेको छैन ।

करिब पाँच करोडभन्दा बढीको लागत लामो अनुमान गरिएको उक्त योजनामा हालसम्म रु दुई करोडभन्दा बढी खर्च भइसकेको छ । अन्य सहायक संरचना निर्माण गरिए पनि मानसरोवर प्रतीकात्मक पार्क निर्माण हुन नसकेको स्थानीय नन्द विश्वकर्माको बताए । प्रदेश सरकारको बेवास्ताका कारण उक्त पार्क अलपत्र परेको उनको भनाई छ ।

पार्क निर्माणका लागि आर्थिक

बाँकी ३ पेजमा

पहिरोले हुम्लाको खच्चा सडक अवरुद्ध

युग संवाददाता
हुम्ला, ३० माघ ।

सुख्खा पहिरोका कारण जिल्लाको दक्षिण भेग सर्केगाड गाउँपालिका-१ अन्तर्गतको कर्णाली करिडोरको खच्चा सडक चार दिनदेखि अवरुद्ध भएको छ । सर्केगाड गाउँपालिका-१ तुम्चगाउँका रतन रावतका अनुसार गत आइतबार बिहानदेखि सुख्खा पहिरो खसेर अवरुद्ध भएको उक्त सडक अझै सञ्चालन भएको छैन ।

सडक अवरुद्ध भएपछि स्थानीय पैदल यात्रा गर्न बाध्य भएका छन् । त्यसैबीच, बालकुनास्थित अस्थायी प्रहरी पोष्टका प्रहरी हवलदार राजबहादुर विष्टले पहिरो पन्छाएर बाटो खोल्ने अथक प्रयास भइरहेको टेलिफोनमा बताए ।

रुकुम कांग्रेसले भन्यो संविधानले नचिन्ने जनयुद्ध नमनाउनु

युग संवाददाता
रुकुम पश्चिम, ३० माघ ।

नेपाली कांग्रेस रुकुम पश्चिमले संविधानले नचिन्ने जनयुद्ध दिवस नमामा परेपत्र जारी गरेको छ । जिल्लास्थित स्थानीय तहमा निर्वाचित नगर, गाउँ र वडाध्यक्षहरूलाई परेपत्र गर्दै कांग्रेस रुकुम पश्चिमले सर्वोच्च न्यायिक निकाय र संविधानले नचिन्ने दिवस नमामा परेपत्र जारी गरेको हो ।

नेपाली कांग्रेस रुकुम पश्चिम जिल्ला सभापती प्रेमप्रकाश ओलीद्वारा जारी परेपत्रमा जिल्लाका आठ वटै स्थानीय तहलाई जनयुद्ध दिवस नमामा

रुलिङ्ग गरिएको छ । दिवस मनाउने निर्णयमा कांग्रेसबाट निर्वाचित जनप्रतिनिधिसमेत संलग्न भएपछि कांग्रेसले बैधता नदिन परेपत्र जारी गरेको हो ।

कांग्रेसबाट निर्वाचित बाँफिकोट गाउँपालिकाका अध्यक्ष जनककुमार बाँठामगरले २७ माघको कार्यपालिकाका बैठकबाट दिवस मनाउने निर्णय गराएका थिए । रुकुम पश्चिमका स्थानीय तहले जनयुद्ध दिवस मनाउने भन्दै गरिएको निर्णय नेपालको संविधान र सर्वोच्च अदालतको मिति २९ भदौ २०७२, १३ पुस २०८० र १६ मंसिर २०८१ को संबैधानिक इजलासको आदेश

विपरित रहेको नेपाली कांग्रेसको ठहर छ ।

उक्त निर्णयले नेपालको संविधान र कानूनको खिल्ली उडाएको कांग्रेसको दावी छ । 'हाम्रो पार्टी नेपालको संविधान र कानूनको परिपालक भएको हुँदा उक्त पालिकाको निर्णयका विरुद्ध हाम्रो पार्टी नेपाली कांग्रेसबाट निर्वाचित नगर, गाउँ र वडा अध्यक्ष ज्यूहरूलाई १ फागुनमा सार्वजनिक विवादा नरहेको भनि सम्बन्धित वडा र पालिकाबाट सूचना प्रवाह गर्नुहुन र गराउन सबैलाई जानकारी गराइन्छ,' जिल्ला सभापति ओलीद्वारा जारी परेपत्रमा भनिएको छ ।

जुम्लाको उर्थु चौतारा केन्द्रविन्दु भएर भूकम्प

युग संवाददाता
जुम्ला, ३० माघ ।

जुम्ला जिल्लाको उर्थु चौतारा केन्द्रविन्दु भएर भूकम्प भएको छ । राष्ट्रिय भूकम्प मापन तथा अनुसन्धान केन्द्र लैनचौरका अनुसार आज बिहान

११ बजेर ५६ मिनेट जाँदा जुम्लाको उर्थु चौतारा आसपास केन्द्रविन्दु भएर तीन दशमलव आठ रेक्टरस्केलको भूकम्प भएको हो ।

यसअघि गत माघ २२ गते दैलेख जिल्लाको तोलीजैसी

केन्द्रविन्दु भएर चार दशमलव चार रेक्टरस्केलको भूकम्प भएको थियो । नेपालमा पछिल्लो समय भूकम्प जाने क्रम जारी छ । नेपाल हिमालय क्षेत्र भएकाले भूकम्पको जोखिमको क्षेत्रका रूपमा लिने गरिन्छ ।

BHAWANI CHHAPAKHANA

Birendranagar-12, Industrial Area Surkhet.
Phone no: 083-521615, 9858067999, 9858060615
Email: pressbhawani@gmail.com

Book & Copy Production

4 Colour Design & Print

Wedding Card

Auto Stamp

Broucher Design & Print

Calender Design & Print

Screen Printing

Flex Print

विश्वभरी एकै पटक इ-पेपरका लागि

www.yugnews.com

https://www.facebook.com/yugnews

यहाँ स्वयं गर्नुहोस् ।

सम्पादकीय....

प्रचार बटुल्ने
अस्त्र नबनोस् उपमहानगर !

पश्चिम नेपालमै व्यवस्थित गुरुयोजनाका साथ बसाइएको सहर हो, सुर्खेतको वीरेन्द्रनगर नगरपालिका। २०२९ सालमा स्वर्गीय राजा वीरेन्द्रले वीरेन्द्रनगरको सहरी मोडल कोर्न लगाएका थिए। राजा वीरेन्द्रले मन पराएको वीरेन्द्रनगर उपत्यकाको खाका २०२९ सालमा सहरी विकास विज्ञ माधवभक्त माथेमांले कोरेका थिए। तत्कालिन मध्यपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रको क्षेत्रीय सदरमुकामसमेत रहेको वीरेन्द्रनगरले त्यसयता राजनीतिक, प्रशासनिक, आर्थिक, सामाजिक, शैक्षिक तथा स्वास्थ्यका क्षेत्रमा निकै फड्को मारेको छ। कुनै बेला औलोको उच्च जोखिम रहेको वीरेन्द्रनगर पञ्चायतकालिन क्षेत्रीय सदरमुकाम हुँदै देशमा गणतन्त्र पश्चात कर्णाली प्रदेशको मुकाम पालिका बनेको छ। २०७२ सालमा जारी संविधानले राज्यको विद्यमान भौगोलिक, राजनीतिक एवं प्रशासनिक संरचनाहरू संघीयताको मोडेलमा पुनर्संरचना गर्‍यो। संविधानले परिकल्पना गरेको संघीयता अनुसार मुलुकभित्रको भौगोलिक सीमाङ्कन हेरफेर गरी राजनीतिक तथा प्रशासनिक संरचनाहरू पुनर्गठन भए। यससँगै ती निकायको अधिकार, श्रोत, साधन, जिम्मेवारी र जवाफदेहिताको विद्यमान अवस्थामा व्यापक हेरफेर गरियो। सोही बमोजिम नेपाल तीन तहका सरकारको अभ्यासमा प्रवेश गरेसँगै वीरेन्द्रनगर कर्णाली प्रदेशको राजधानी बनेको थियो।

व्यवस्थित सहरी योजना बनाई बस्ती बस्न सुरु भएको वीरेन्द्रनगर फण्टे ५२ वर्षपछि नगरपालिकाबाट उप-महानगर पालिका बन्ने चरणमा प्रवेश गरेको छ। २०३३ सालमा उपत्यका क्षेत्रभित्र पर्ने कटकुवा, गोठीकाँडा र जर्बुटा गाउँ पञ्चायत भित्र पर्ने केही भागलाई मिलाएर बनेको वीरेन्द्रनगरले ४८ वर्षपछि उपमहानगरपालिकाका लागि आवश्यक पर्ने सबै मापदण्ड पूरा गर्न सक्षम बनेको छ। नगरपालिकाको आन्तरिक श्रोत, शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, सडक, विजुली, सञ्चार लगायतका महत्वपूर्ण पूर्वाधारको विस्तार भएसँगै वीरेन्द्रनगरलाई उपमहानगरपालिका बनाउन आवश्यक प्रक्रिया थालिएको नगरपालिकाको दावी छ। नगरपालिकाको हिउँदे नगर सभाको १६ औं बैठकले उपमहानगरपालिका बनाउन मापदण्ड पूरा गरेको भन्दै प्रक्रिया अघि बढाउन सार्वजनिक महत्वको प्रस्ताव पारित गरेको छ। नगरपालिकाले अघि बढाएको उक्त प्रस्ताव संघीय मन्त्रीपरिषद् बैठकबाट पारित हुनुपर्ने हुन्छ। वीरेन्द्रनगरलाई उपमहानगर पालिका बनाउने योजना आजको भने होइन। अधिल्लो कार्यकालको नेतृत्वले पनि उपमहानगर बनाउने प्रक्रिया अघि बढाएको थियो।

वीरेन्द्रनगरलाई उपमहानगरपालिका घोषणाका लागि आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेटमै समावेश गरिएको थियो। उतीबेला कतिपय मापदण्डहरू पूरा नभएको भन्दै रोकिएको थियो। यस पटक पनि वीरेन्द्रनगरलाई उपमहानगर बनाउने गरी अघि सारिएको प्रस्ताव कार्यान्वयनमा भने निकै चुनौती देखिन्छ। यहाँको भुगोल अनुसार वीरेन्द्रनगर बजार क्षेत्रमा मात्रै मापदण्ड पूरा भए हुँदैन। अर्को पनि वीरेन्द्रनगरका चार वटा वडाहरू आधारभूत सेवाको पहुँचमा पुगेका छैनन्। यी क्षेत्रमा बाह्रमास चल्ने सडकहरूको अभाव छ। खानेपानी, विजुली, सञ्चार जस्ता पूर्वाधारको सुनिश्चितता भइसकेको छैन। अर्को कुरा वीरेन्द्रनगर बजार क्षेत्रको फोहोर, फुटपाथ, पार्किङ व्यवस्थापन लगायतका विषय अर्को व्यवस्थित बन्न सकेका छैनन्। फोहोरलाई व्यवस्थित बिर्सेन गर्ने प्रयास भएपनि फोहोर संकलनको तौर तरिका मिलेको छैन। नगरपालिकाले मापदण्ड पूरा भए भनेर दावी गरिएका कतिपय विषय मिलेका छैनन्। यसलाई थप व्यवस्थित बनाएर लैजान आवश्यक छ। जे होस् हिलै भएपनि वीरेन्द्रनगरलाई उपमहानगर बनाउन थालिएको प्रयासलाई सकारात्मकरूपमा लिन सकिन्छ। यद्यपि पूर्ण तयारी नगरी थालिएको काम हतारो हुनसक्छ। दिर्घकालिन महत्व राख्ने योजनालाई सफल बनाउन नगरपालिकाले व्यवस्थित योजनाका साथ अघि बढ्न जरुरी छ। यसतर्फ नगरपालिकाको ध्यान जाओस्। पटक-पटक अघि बढ्ने तर नबन्ने खाली राजनीतिक नेतृत्वलाई प्रचारबाजी गर्ने अस्त्र उपमहानगरको विषय नबनोस्।

विश्व

विगतको सहयोग बराबर युक्रेनले
दुर्लभ खनिज दिनुपर्ने ट्रम्पको माग

वासिङटन डिसी, ३० माघ ।

अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले आफ्ना उपराष्ट्रपति जेडी भान्ससँग यस हप्ताको अन्त्यमा युक्रेनी राष्ट्रपति भ्लोदिमिर जेलेन्स्कीसँग भेट्ने कार्यक्रम छ। त्यसअघि दिइएको एक अन्तर्वार्तामा ट्रम्पले युक्रेन 'कुनै दिन रुसी हुन पनि सक्ने' बताएका छन्। सोमबार फक्स न्युजमा प्रसारण भएको ट्रम्पको अन्तर्वार्तामा उनले यसो भनेका हुन्। 'उनीहरूले सम्झौता गर्न पनि सक्छन्, नगर्न पनि सक्छन्। उनीहरू (युक्रेनी) कुनै दिन रुसी हुन पनि सक्छन् वा नहुन पनि सक्छन्,' ट्रम्पले अन्तर्वार्ताका क्रममा भने।

ट्रम्पले विगतमा अमेरिकाले किभलाई दिएको आर्थिक सहयोग दुर्लभ खनिजमाथि पहुँच दिएर चुक्ता गर्नुपर्ने पनि बताएका छन्। 'हामीले तिनलाई धेरै ठुलो सहयोग गरेका

छौं। म भन्छु कि हामीलाई त्यो फिर्ता चाहिन्छ। यसबापत हामीलाई ५०० अर्ब डलर मूल्यको दुर्लभ खनिज चाहिन्छ। उनीहरूले यसमा सहमति जनाएका छन्। जसका कारण अब हामीले मूर्ख भएको महसुस गर्नुपर्नेछैन,' ट्रम्पले भने।

उसो त ट्रम्पले युक्रेन युद्ध अन्त्य गराउन चाहेको बताए पनि त्यो कसरी गर्ने हो भन्ने विस्तृत प्रस्ताव प्रस्तुत गरेका छैनन्। जेलेन्स्की र रुसी राष्ट्रपति भ्लादिमिर पुटिनले एक-अर्कासँग प्रत्यक्ष वार्ता गर्न अस्वीकार गर्दै आएका छन्। हालका लागि दुई पक्षविच सम्झौता हुन सक्ने कुनै आधार देखिँदैन। रुसले युक्रेनका पाँच क्षेत्र (सन् २०१४ मा क्रिमिया र त्यसपछि २०२२ मा डोनेट्स्क, खेरसन, लुगान्स्क र जापोरिड्झिया) आफ्ना गाभेको छ। यद्यपि, यी क्षेत्रमाथि उसको पूर्ण नियन्त्रण छैन।

पदमबहादुर श्रेष्ठ

नेपालमा ६ हजार नदीनाला छन्। हाम्रा नदीनाला राजस्वको हिसाबले हीरा खानी नै हो। तर, ती खानीहरू लुटिखाने प्रवृत्तिको सिकार भएको छ। कानुन हातमा लिने। नियामक निकायदेखि माफियाहरू सबै मिले। अनि राज्यको सार्वजनिक सम्पति नदीनालाको दोहन गर्दै ब्रह्मलुट मच्चाउने कामको देशभरि सम्राज्य नै खडा छन्। प्रकृति बचाउनेहरूलाई दिलिपकुमार महतोको हालत बनाइदिने धम्की तस्करहरूबाट आउँछन्।

तर, राज्यका निकाय नदीनाला संरक्षण गर्दै बालुवा, गिट्टी र ढुंगाको उत्खनन, ढुवानी र प्रयोगबाट राजस्वको संरक्षणभन्दा व्यक्तिगत गोलीमा कुन्याउने प्रवृत्त बाढीको भेल जस्तो तीव्र गतिमा भइरहेको छ। यसले राज्य, जनता र प्रकृति सबैतिर जनधनको क्षति भइरहेको छ। अर्बौं राजस्व गुमेको छ। जथाभावी उत्खननले खोलानालाको प्रकृति स्वरूप नै बिथोलिएको छ।

नदीको उत्खननको ठेक्का पालिकाहरूले लगाउँछ। उसैले ठेक्कादेखि नदीजन्म पदार्थको उत्खननको बन्दोबस्त मिलाउँछ। उसले नै पहिलो अनुगमनको अधिकार राख्छ। दोस्रो अनुगमनको अधिकार जिल्ला समन्वय समितिलाई छ। तर, पुलिसको आँखा अगाडि चोर चोरी गरेर जान्छ। प्रहरी हेर्नेकै हेरे जस्तै अवस्थामा नदी र नदीजन्म पदार्थको संरक्षण र प्रयोग गर्ने सरोकारवालाहरूको छ। जो रक्षा गर्ने हो उसैले तस्करहरूसँग नीतिगत रूपमै सेटिङ मिलाएर बस्छन्। अनि किन नहोस् नदी र नदीजन्म पदार्थको तस्करी ? यस्तै प्रवृत्तिले बर्सेनि नदीजन्म पदार्थबाट उठ्ने अर्बौं राज्यमा माफियाहरूको हालतमुहाली हुनेको छ।

वास्तवमा अहिले उत्खननको अवस्था हेर्दा गहिराइको कुनै प्रभाव नगरी नदीको

बहाव नै परिवर्तन हुने गरी उत्खनन भएको छ। यसरी संघीय सरकारले बनाएको ढुंगा, गिट्टी, बालुवा उत्खनन, बिक्री तथा व्यवस्थापनसम्बन्धी मापदण्ड, २०७७ मा भएको व्यवस्थाको धज्जी उडाइएको छ। थोरै पनि नीति र विधिको कार्यान्वयन भएको छैन। ठेक्का लगाउने पालिकाहरू, जिल्ला समन्वय समिति र अनुगमन गर्ने अन्य निकायसमेत मापदण्डविपरीत नदीदोहन हुँदा टुलुटुलु हेरेर बसेका छन्। गरे पनि त्यसको प्रभाव नै छैन। किन सरकारका निकायभन्दा तस्कर र ठेकेदार बोलवाला भयो ? प्रश्नको उत्तर दिइराख्नु परेन।

गैरकानुनी उत्खननलाई उनीहरूले वैधता प्रदान गर्नु पर्ने अर्को अपराध हो। अवैध उत्खननको प्रभाव धेरै क्षेत्रमा परेको छ। प्रत्यक्ष रूपमा नदीको वहाव परिवर्तन भएको कारण हरेक वर्ष नदी कटान हुनुको साथै ढुला, धनजनको क्षति हुँदै गएको छ। यसको जवाफदेही सम्बन्धितले निकायले लिनुपर्छ र व्यक्तिलाई क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने आवाज अदालतसम्मै उठेको छ।

ढुंगा, गिट्टी, बालुवा उत्खनन, बिक्री तथा व्यवस्थापनसम्बन्धी मापदण्ड, २०७७ को कार्यान्वयन गर्ने हो भने सबै समस्या समाधान हुन्छ। तर, सरोकारवालाहरू गर्न चाहँदैन। जोखिम उठाउन पनि खोज्दैन। तस्करहरूसँग बरु मिल्न सिसालु छन्। यो उनीहरूका लागि व्यक्तिगत, राजनीति लाभ र हातिसँग जोडिएको पनि छ। ढुंगा, गिट्टी, बालुवा उत्खनन, बिक्री तथा व्यवस्थापनसम्बन्धी मापदण्ड, २०७७ को दफा १७ मा ठेक्का प्राप्त गरेको क्षेत्रमा उत्खननकाले सूचना पाटी टाँसेर मात्र उत्खनन गर्नुपर्ने मापदण्ड छ।

तर उत्खनन गर्दा आजसम्म कसैले पनि सूचना राख्दैन। किनभने जनताले थाहा पाएर प्रश्न गर्छन्। सूचना पाटी टाँस गर्नुको कारण ठेक्का लिएको क्षेत्रफल वा उत्खनन गर्ने परिमाणभन्दा बढी नदीजन्म पदार्थ उत्खनन गर्ने घ्याउन्नामा ठेकेदार हुन्छ। वैध रूपमा लिएका ठेकेदारहरू नदीजन्म पदार्थको उत्खनन गर्दा तोकिएको भन्दा फरक काम गरेर मालामाल हुन्छन्।

ठेक्का सर्त र मापदण्ड लुकाएर पालिका र ठेकेदारहरूले अधिकार, कानुन र मापदण्डको

दुरुपयोग गरिरहेका छन्। प्रदेशहरूले कार्यान्वयनमा ल्याएको ढुंगा, गिट्टी, बालुवा उत्खनन, संकलन, ऋसिड र बिक्री वितरण तथा ऋसर उद्योग स्थापना र सञ्चालनलाई व्यवस्थित गर्ने कार्यविधि, २०७५, कार्यान्वयन गर्न पनि तयार छैनन्। यसमा पनि सेटिङकै कुरो हो। उठेको राजस्वमा पालिका र प्रदेश सरकारको अधिकार हुन्छ। तर, यिनीहरू नै आफ्ना कार्यकर्ता लगाएर तस्कार र माफियाहरूलाई अवैध ढंगबाट खोला खन सघाउँछन्। यसले समाज र तस्करहरूबीच लामो सामान्यदेखि मनमुटाव हुँदै जनताको ज्यान पनि जाने गरेको छ।

कानुनले ठेक्का प्राप्त गर्ने कम्पनीहरूलाई गैरकानुनी कार्य गरेमा दर्ता खारेज गर्ने, उत्खनन रोक्का गर्ने र पुनः ठेक्का नदिई कालोसूचीमा राखी नसिहत दिनु पर्ने प्रावधानहरू छन्। तर पालना छैन। अब अवैध काम गर्ने कम्पनीका सञ्चालकहरूलाई फौजदारी अपराधमा कारबाही गर्न छुट्टै कानुन हुनुपर्छ। तर, कानुन बनी नसकेकोले नदीजन्म पदार्थ माथि खुल्लारूपमै ब्रह्मलुट भइरहेको छ।

नदीजन्म पदार्थको गैरकानुनी उत्खनन राज्य शक्तिको आडमा नै भएको छ। यसमा राजनीतिक दल र नेताहरूको सहभागिता छ। राज्य शक्तिको सञ्चालनभित्र नपसी ठेक्का प्राप्त गर्न सकिँदैन। सामान्य जनताले गैरकानुनी उत्खननको विरोध गरे घर छाड्नुपर्नेसम्मको अवस्था हुने भएकोले उजुरीसम्म गर्न नसकी जनताहरू हेरेर बस्नु बाध्य भएका छन्।

प्राकृतिक स्रोतलाई राज्यले सही रूपमा चिन्न नसक्नु नै ठुलो समस्या हो। राज्यले आर्थिक लाभ नै नलिएको नै त भन्न सकिँदैन तर लिनुपर्ने आर्थिक लाभ नलिई नगन्य रूपमा मात्र आर्थिक लाभ लिइएको छ। यसको मुख्य कारण अनुगमन गर्न नसक्नु र अवैध उत्खननलाई ढिण्डत गर्न नसक्नु नै हो। साथै राज्यशक्ति नै ठेक्कावालाको पञ्जामा पर्नु नै मुख्य आर्थिक लाभ लिन नसक्नुको अर्को कारण हो।

अवैध दोहन रोक्नको लागि सबैभन्दा पहिला उत्खनन गर्ने अधिकार पाएको कम्पनीको सही अभिलेख, परिणामको अभिलेख, बिक्री

वितरणको अभिलेख राखी नियमित अनुगमन गर्नुपर्छ। अनुमति प्राप्त गरेको परिणाम र मापदण्डमै उत्खनन गर्न दिनुपर्छ। यसमा कडाई गर्नुपर्छ। ठेक्कादेखि अनुगमन प्रणाली नै कसिलो बनाउनुपर्छ। यसका लागि नियामक निकाय र सरकारकै इच्छा शक्तिको आवश्यकता छ। अर्कोतर्फ अनुमति प्राप्त नभएको अवैध उत्खननलाई कडा कारबाही गर्ने व्यवस्था हुनुपर्छ।

अर्को नदीको दोहनले पर्यावरणमा पनि असर परेको छ। यसको संकट विकास बनिस्को। आज हेर्नुहोस् त नदीको वहाव परिवर्तन भई बाढी पहिरो गइरहेको छ। असोजको रोशीको बाढी यसैको उदाहरण त हो। अवैध उत्खननले नदी प्रणाली माथि प्रहार गरिरहेको छ। यसले नदीको पर्यटन र नदी पर्यावरणमा समेत असर गरिरहेको छ। पर्यावरण र नदीको अधिकारलाई जोगाउन पनि सरकारले कानुनलाई पूर्णरूपमा कार्यान्वयन गर्नुपर्छ।

उत्खनन कसरी दिगो गर्ने, उत्खननले नदी प्रणालीलाई असर नपारी कसरी निकाल्ने र राजस्वलाई कसरी चुवाहट बिना संकलन गर्ने तथा गैरकानुनी उत्खनन कसरी रोक्ने भन्ने विषय नै आजको चुनौती हो। यसमा सरोकारवालाहरूले सर्तक हुन जरुरी नै छ। अर्कोतर्फ सर्वोच्च अदालतले विभिन्न समयमा फैसलाहरू दिएका छन्। तीमध्ये मिति २०७७ चैत्र ९ गते फैसला भएको एक मुद्दामा भनिएको छ, स्वच्छ वातावरण कायम राख्नु, प्राकृतिक स्रोतहरूको संरक्षण गर्नु, सम्पदा, प्राकृतिक स्रोत उपर नागरिकको पेसा, व्यवसाय र रोजगारको हक रक्षा गर्नु। यसरी नै २०७९ चैत्र ७ गते फैसला भएको अर्को मुद्दामा ढुंगा, गिट्टी, बालुवा, आदिको निकासी गर्ने गराउने कार्य नगर्नु, नगराउनु।

प्राकृतिक स्रोतहरू देशभित्रको पूर्वाधार निर्माणमा प्रयोग हुने व्यवस्था गर्न नीति, संरचना निर्माण गर्न गराउनु भनिएको छ। तर, फैसला कार्यान्वयन गर्नुपर्ने सरकार र सम्बन्धित निकायहरू मूकदर्शक भएर बसेका छन् जसको कारण मापदण्ड तथा कार्यविधि हुँदाहुँदै पनि आफ्नो अधिकार दुरुपयोग भएकोलाई समेत नजरअन्दाज गर्नु आफैमा हास्यस्पद विषय हो।

(श्रेष्ठ वरिष्ठ अधिवक्ता हुन्।)

मानसरोवर...

वर्ष २०७६/७७ मा रु ६३ लाख ४४ हजार बजेट खर्च गरिएकामा आव २०७७/७८ मा रु ५० लाख, आव २०७८/७९ मा रु ४० लाख, आव २०७९/८० र आव २०८०/८१ मा रु १० लाख विनियोजन भएको पर्यटन कार्यालय कोहलपुर बाँकेका प्रमुख टड्कनाथ खनालले जानकारी दिए। उनका अनुसार चालु आवमा ३० लाख बजेट विनियोजन भएको छ।

उनका अनुसार यस वर्षको बजेटबाट मानसरोवरको प्रतीक बनाउन ठेक्का आह्वान

गर्न लागिएको छ। आव २०७८/७९ सम्म वन मन्त्रालयअन्तर्गतको डिभिजन वन कार्यालयले बजेट खर्च गरेकामा त्यसपछिका वर्षदेखि पर्यटन डिभिजन कार्यालय कोहलपुरले उक्त योजनाको बजेट खर्च गर्दै आएको छ।

विगतमा खर्च भएको बजेटबाट मानसरोवरको प्रतीक नबनाई पोखरी, पर्खाल र दलित सङ्ग्रहालय बनाउने उद्देश्यले एक भवन र केही प्रतीकालय निर्माण भएको छ। निर्माण गरिएका संरचना पनि कति भत्किन थालेका छन् भने भवनका इयाल तोडफोड गरिएका छन्। पार्कको गेट खुले हुँदा संरचनाको दुरुपयोग भइरहेको

स्थानीय न्यू हरियाली सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहका अध्यक्ष रामकुमार रानामगरले बताए। निर्माण भएका संरचनाका संरक्षणबारे प्रदेश सरकारले आफूहरूसँग कुनै सहकार्य नगरेको रानामगरको भनाई छ। सामुदायिक वनमा मानसरोवरको प्रतीक बन्न लागेकोमा उत्साहित भएका स्थानीयहरू योजना अलपत्र परेपछि निराश हुन थालेका उनले उल्लेख गरे।

मानसरोवरको प्रतीकात्मक बोटानिकल गार्डन पार्क नाम दिइएको उक्त योजनाको मुख्य संरचना तिब्बतमा रहेको कैलाश मानसरोवरको जस्तै प्रतीकात्मक पहाड निर्माण गर्ने रहेको

नेपालगञ्जका पर्यटन व्यवसायी भास्कर काफ्लेले बताए। भारतको मानसरोवर जानका लागि विभिन्न स्थानबाट यहाँ आउने पर्यटकहरूलाई उक्त पार्कसम्म आउने वातावरण बनाउने तथा मानसरोवर जान नसक्ने पर्यटकलाई केन्द्रित गरी पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न सकिने उनले उल्लेख गरे।

यस क्षेत्रको पर्यटनको भविष्य मानसरोवरका तीर्थयात्रीहरू जोडिएको भन्दै पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले निर्माण सुरु गरिएको उक्त पार्क अलपत्र पर्नु दुःखद विषय भएको काफ्लेले बताए। यथाशीघ्र पार्क निर्माणमा सरोकार भएका निकाय, तीनी तहका सरकारले पहल गर्नुपर्नेमा उनले जोड दिए।

महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बर

एम्बुलेन्स	
एम्बुलेन्स (नेपाल रेडक्रस)	: ०८३-५२०३१०
एम्बुलेन्स (वीरेन्द्रनगर सहकारी)	: ९८४८०२०६६७
एम्बुलेन्स (भू.पू. सैनिक कल्याणकारी समिति)	: ९८२२४११५८६
शव वाहन	: ०८३-५२४२३६/९८५८०४३६००
जिल्ला प्रहरी कार्यालय	: १००, ०८३-५२०२२२
जिल्ला ट्राफिक कार्यालय	: ०८३-५२५४९६
विद्युत फ्यूज सेवा	: ०८३-५२०२६७/५२०२६५
महिला तथा बाल हेल्थलाइन	: १०९८
विमान स्थल	
सुर्खेत	: ०८३-५२११४५/५२५२१९
जुम्ला	: ०८७-५२०१९०
मुगु ताल्चा :	
हुम्ला	: ०८७-६८०८०
डोल्पा	: ०८७-५५१०१९
चौरजहारी (पश्चिम रुकुम)	: ०८८-४०१०४८
नेपालगञ्ज	: ०८१-५६५२०५
दमकल	
वीरेन्द्रनगर न.पा. :	: १०१
भेरीगंगा न.पा.	: ०८३-५४०१०१, ९८५८०५१०५७
नारायण न.पा.	: ०८९-४१०२०१
अस्पताल	
दैलेख जिल्ला अस्पताल	: ०८९-४१०११७
प्रदेश अस्पताल सुर्खेत	: ०८३-५२३२००
सुर्खेत हस्पिटल प्रा.लि.	: ०८३-५२५४१७
माया नर्सिङ होम प्रा.लि.	: ०८३-५२१४३०, ५२५४३०
एम्बुलेन्स (माया नर्सिङ होम)	: ०८३-५२१४३०
एम्बुलेन्स (देउती नर्सिङ होम)	: ०८३-५२०५२८
एम्बुलेन्स (स्वास्थ्यकर्मा संघ)	: ९८४४८२५६६६
एम्बुलेन्स (नेपाल अर्बुद रोग निवारण संस्था)	: ९८६८११६०५२
जाजरकोट अस्पताल	: ०८९-४३०१२०
जिल्ला अस्पताल डोल्पा	: ०८७-५५०१११
जिल्ला अस्पताल मुगु	: ०८७-४६०१६२

आजको राशिफल

	सामूहिक कार्यमा सबैको साथ मिलेछ। रिसाएका मित्रहरूलाई मनाउनमा सफलता मिलेछ। अतिथीको आगमनले मन हर्षित हुनेछ।		साहित्य र कलाको क्षेत्रमा रूचि बढ्नेछ। व्यापार व्यवसायमा लाभ मिलेछ। प्रेम सम्बन्धमा प्रेमीको व्यवहारले शंका उब्जाउन सक्ला सोचविचार गरेर निर्णय लिनुहोला।
	कार्यक्षेत्रमा लगनशीलताले अड्केका कार्यहरू प्रारम्भ हुनेछन्। रूचिको काम नमिलेले मन अप्रसन्न रहला। प्रेम सम्बन्ध सुमधुर रहनेछ।		कार्यक्षेत्रमा बौद्धिक क्षमताको प्रशंसा हुनेछ। सानो प्रयासले व्यक्तित्वमा निहार आउनेछ। अगाडि पाएको सफलताले कार्यक्षेत्रमा आत्मविश्वास बढ्नेछ।
	भावनामा आएर व्यापार व्यवसायमा कुनै निर्णय नलिनुहोला। कानुनी मामिलाहरूमा पक्ष मजबुत रहनेछ। पुरानो कुरालाई लिएर परिवारमा मनमुटाव हुन		मेहनतको परिणाम प्राप्त गर्न थाम धेरै गर्नुपर्ला। आध्यात्मिक ज्ञानमा वृद्धि हुनेछ। कार्यक्षेत्रमा मिठो बोल्ने प्रयास गर्नुहोला नभए समस्या निम्त्याउन सक्नुहुनेछ।
	व्यापार व्यवसायमा हजुरले गरेको मेहनतको लाभ अरुले लिन सक्छन्। आत्मविश्वासको कमीले महत्वपूर्ण कार्यहरू सम्पादन हुनमा बाधा आउनेछ।		इष्टमित्रहरूसँग रमाइलो समय बित्नेछ। स्वास्थ्यलाई लिएर सचेत रहनुहोस्। यात्रा सुखद रहनेछ। धर्मकर्ममा रूचि बढ्नेछ। आर्थिक पक्ष सामान्य रहनेछ।
	उद्योग व्यापारमा मनन्य लाभ मिलेछ। वैदेशिक रोजगारबाट लाभ मिलेछ। विद्यार्थीहरूको अध्ययन अध्यापनमा मन नलाम्ला।		साहसिक कार्य गर्ने समय रहेको छ। कार्यक्षेत्रमा अधिकारी वर्गहरूको कुरालाई बेवास्ता नगर्नुहोस्। पेट सम्बन्धी समस्याले सताउन सक्छ त्यसैले खानपानमा ध्यान दिनुहोला।
	नयाँ कार्य प्रारम्भ गर्दा जानकारीको सल्लाह लिनुहोला। रोकिएको योजनामा पुनर्विचार गर्न सक्नुहुनेछ। यात्रा लाभदायी रहनेछ।		सन्तानको प्रगतिलाई देखेर मन प्रसन्न रहनेछ। आर्थिक वा सामाजिक क्षेत्रमा प्रभाव बढ्नेछ। विद्यार्थीहरूको पढाइमा मन लाम्मेछ।

भूमि बैङ्कमार्फत किसानलाई प्रोत्साहन गर्दै स्थानीय सरकार

युग संवाददाता
दाङ, ३० माघ ।

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका-१५ का मदन चौधरीले व्यावसायिक रूपमा तरकारी खेती गर्दै आएका छन्। पालिकाबाट किसान परिचयपत्र पाएपछि उनलाई आफूले उत्पादन गरेको तरकारी बिक्रीमा कुनै समस्या छैन। सोही परिचयपत्र र तरकारी लिएर हरेक बिहान तुलसीपुर बजारमा तरकारी बिक्री गर्न जान्छन्।

विगतदेखि किसान सूचीकरणका लागि माग हुँदै आएकोमा तीनवटै तहका सरकारबाट काम सुरु हुनु किसानका लागि सकारात्मक कार्य भएकामा उनी खुशी छन्। किसान सूचीकरण गरी परिचयपत्र वितरण गर्दा पालिकामा आउने अनुदानको सही प्रयोग हुने र सबै किसानले पाउने आशा जागेको उनको भनाई छ।

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका-१५ का स्थानीय थरुनीले १७ कठ्ठा जमिनमा तरकारी खेती गरेका छन्। किसान सूचीकरण भएसँगै उनले किसान परिचयपत्र

लिएका छन्। सोही परिचयपत्रबाट तरकारीका बिउ, मल र कृषि यन्त्र पाएको उनले बताए। सात जनाको उनको परिवारको खर्च तरकारी खेतीबाटै चलेको छ। पालिकाबाट फिटनासक औषधी र अन्य सेवा सुविधाका पाएको उनको भनाई छ।

दाङका स्थानीय तहमा किसानमुखी कार्यक्रम सञ्चालनमा आएका छन्। तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाले किसान सूचीकरण सुरु गर्न थालेको छ। पालिकाले प्रारम्भिक चरणमा एक हजार घरघुरीबाट किसान सूचीकरण सुरु गर्न थालेको हो। कृषि शाखाका प्रमुख धनराज गौतमले किसान सूचीकरणबाट मात्रै किसान र गैरकिसानका बारेमा जानकारी हुने बताए।

उपमहानगरपालिकाका भन्नाइ ४६ हजार घरघुरी रहेका छन्। सङ्घीय सरकारले किसान सूचीकरणको काम सुरु गरेअनुसार उपमहानगरपालिकाले सुरु गरेको हो। वास्तविक किसानको यकिन तथ्याङ्क नहुँदा सरकारले दिँदै आएको

अनुदानमा समस्या देखिएपछि तथ्याङ्क लिन सुरु भएको कृषि शाखाका प्रमुख गौतमले बताए।

उनले वास्तविक किसानको तथ्याङ्क आएपछि राज्यले दिने अनुदानको सही सदुपयोग हुने र गैरकिसानले लाभ लिन नसक्ने बताए। शाखा प्रमुख गौतमका अनुसार सूचीकरणमा किसानले उत्पादन गरेका अन्नबाली, फलफूल तरकारी, दुग्धजन्य वस्तु र मासुको विवरण समावेश गरिने भएको छ। सूचीकरणपछि किसानलाई 'क्यूआर कोड'सहित परिचयपत्र दिइएको छ। हालसम्म ७० जना किसानले किसान परिचयपत्र लिइसकेको उनले बताए।

तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाले किसानले उत्पादन गरेका कृषिजन्य वस्तुको बजार क्षेत्रमा बिक्री वितरणका लागि किसान परिचयपत्र वितरण गरेको छ। किसानले उत्पादन गरेका वस्तु बजार क्षेत्रमा बिहान ५ देखि ८ बजेसम्म परिचयपत्र राखेर बिक्री गर्ने गरेको कृषि शाखाका प्रमुख धनराज गौतमले जानकारी दिए।

३६ गाउँबस्ती
सडक सञ्जालमा
जोडिएयुग संवाददाता
जुम्ला, ३० माघ ।

तातोपानी गाउँपालिकाका सबै वडाका ३६ गाउँबस्ती सडक सञ्जालबाट जोडिएका छन्। सङ्घ, प्रदेश र गाउँपालिकाको बजेटबाट थालेको गाउँसम्म सडक निर्माण सम्पन्न भएपछि मङ्गलबार गाउँपालिका अध्यक्ष नन्दप्रसाद चौलागाईंले त्यसको उद्घाटन गरेका हुन्।

उनले स्थानीयको मागअनुसार तीन वर्षको प्रयासपछि गाउँसम्म सडक पुगेको हो। सडकबाट थलालेका ४० घरपरिवार लाभान्वित भएका छन्। सडक निर्माणपछि जीप, ट्याक्टर र मोटरसाइकल सञ्चालन भएका छन्। पालिका अध्यक्ष चौलागाईंका अनुसार जानकारी दिए। सडक स्तरोन्नति गरी बाह्र महिना नियमित यातायात सञ्चालन गर्न गाउँपालिकाले प्राथमिकता दिएको छ।

नियमित यातायात सञ्चालनको व्यवस्था मिलाउन तथा वडा नं ७ पातरसाँघुबाट थलालेसम्मको चार दशमलव १७ किलोमिटर सडक निर्माणमा रु एक करोड २० लाख बजेट खर्च भएको छ। उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष खेमबहादुर शाहीले सडक निर्माणपछि दुई घण्टाको यात्रा अब २० मिनेटमा पूरा हुने बताए। आफ्नै घरआँगनमा सडक पुगेपछि स्थानीयले मङ्गलबार नाचगान गरेर खुसीयाली मनाएका थिए।

लगानीकर्ता...

चरणमा प्रवेश गरेको छ।

रारा हाइड्रोपावर कम्पनीका अध्यक्ष नरसिंह मल्ल, शङ्करलाल वैद्य र मञ्जल विश्वकर्मा लगायतका व्यक्तिको असक्षमताका कारण उनीहरू आफू मात्रै दुबैका छैनन्, सिक्ने आयोजनाको भाग्य र भविष्य अन्योलमा परेको छ भने स्थानीयलाई घर न घाटको हुने स्थिति सिर्जना भएको छ। स्थानीय जग्गाधनी र मजदुरलाई शेयरको मालिक बनाउने भन्दै मोटो रकम असुलेको कम्पनीका सञ्चालक सम्पर्कविहीन भएपछि स्थानीयको आशा निराशामा परिणत भएको छ।

कम्पनीका सञ्चालकहरूको बदनीयतका कारण ५० जना स्थानीयको सर्वस्व मात्रै गुमेको छैन, बैंकबाट लिएको ऋण चुक्ता नगर्दा सिक्ने आयोजना नै ध्वस्त हुने चरणमा पुगेको छ। आयोजना निर्माणमा संलग्न मजदुर तथा निर्माण व्यवसायीसमेत ठगिएका छन्। कम्पनीले बैंकको कर्जा भुक्तानी नगरेपछि तीन वटा बैंकले सिक्ने आयोजनालाई लिलामी प्रक्रियामा प्रवेश गराएका छन्। कम्पनीले एभरेस्ट बैंकको अगुवाईमा सिद्धार्थ र नेपाल इन्भेस्टमेन्ट मेगा बैंकबाट सहवित्तियकरण कर्जा उपभोग गरेको थियो। तर, सञ्चालकहरू लिएको कर्जाको साँवा, ब्याज आदि भुक्तानी नगरी सम्पर्कविहीन भएपछि बैंकले लिलामी प्रक्रिया अघि बढाएको हो।

बैंकले लिलामी प्रक्रिया थालेसँगै आयोजनास्थलमा बनेका सम्पूर्ण संरचनाहरूको भविष्य अन्योलमा परेको छ। ३२ करोड लागत रहने भनिए पनि ४२ करोड खर्च हुँदासमेत आयोजनाले पूर्णता नपाई अलपत्र

परेको छ। स्थानीयस्तरमा बन्न लागेको आयोजनामा कम्पनीका सञ्चालकहरूको बदमासीका कारण स्थानीयको लगानीसँगै घरखेत गुम्ने अवस्था आएको बताउँछन् दुर्नेश्वर गाउँपालिकाका अध्यक्ष सुन्दरकुमार केसी।

बैंकले स्थानीयको जग्गासँगै बनेका सम्पूर्ण संरचना लिलामीमा हालेपछि स्थानीयको भविष्य के हुने भन्नेमा चिन्ता थपिएको केसीले बताए। यति मात्रै होइन, गाउँपालिकाले शेयरवापत लगानी गरेको २५ लाखसमेत दुब्ने अवस्थामा पुगेको उनको भनाई छ। यसअघिका पालिका अध्यक्ष नगेन्द्र मल्लका पालामा आयोजनामा २५ लाख लगानी गरिएको बताईए पनि प्रमाणित कागजात नहुँदा थप समस्या भइरहेको उनको भनाई छ। आयोजनाका सञ्चालकहरूको बदमासीबाट टुलो संख्यामा स्थानीयको उठबास लाग्ने स्थिति बनेको उल्लेख गर्दै अध्यक्ष केसीले संरचना बनेकै कारण स्थानीयको जग्गा लिलामी गर्न नहुने बताए।

आयोजनाका भौतिक संरचना निर्माण क्षेत्रका केही नागरिकले थोरै रकम प्राप्त गरेको भए पनि अधिकांश नागरिकले भण्डै १३ वर्षयता जग्गाको उपभोग गर्न नपाएको दुर्नेश्वर गाउँपालिका-४ का वडाध्यक्ष नगेन्द्र बुढा बताउँछन्। उनका अनुसार स्थानीयहरूले आयोजनामा २५ हजारदेखि ५ लाखसम्म शेयर लगानी गरेका छन्। सीमित व्यक्तिको स्वार्थले सिक्ने आयोजनाको भविष्य नै अन्योल हुनु दुःखद रहेको उल्लेख गर्दै वडाध्यक्ष बुढाले कुनै पनि बहानामा स्थानीयलाई पीडित बनाउन र आयोजनालाई अन्योलमा

पार्न नहुने बताए।

यता आयोजनामा भण्डै १० लाख रूपैयाँ शेयर लगानी गरेका भक्तपुरका बाबुकाजी श्रेष्ठ तनावमा छन्। जायजथा बेचेर रारा हाइड्रोमा शेयर लगानी गरेका श्रेष्ठ सञ्चालकहरूको बदमासीका कारण आफ्नो लगानी दुब्ने चिन्तामा छन्। कम्पनीका अध्यक्षलगायत व्यक्तिका कारण आफ्नो बदनाम भएको बताउँदै उनले अब कसरी अघि बढ्ने भन्ने विषयमा अन्योल रहेको बताए। दुर्नेश्वर गाउँपालिका-४ की धर्मकुमारी बुढाले उक्त कम्पनीमा शेयरवापत ५ लाख लगानी गरेको बताउँछन्। त्यति मात्र होइन उनले आयोजना निर्माणमा संलग्न मजदुर, आयोजनाका कर्मचारीलगायतलाई दैनिक उपभोग्य सामग्री दिए बापत भण्डै २० लाख रूपैयाँ फसाएकी छन्।

आयोजना मात्रै होइन, स्थानीयहरूको जग्गासमेत बैंकले लिलाम गर्न खोजेपछि बुढाको निदरहाम भइरहेको छ। यता, सञ्चालक मध्येका शङ्करलाल वैद्यले बैंकको ऋणकै कारण स्थानीयलाई समस्यामा पर्न नदिने दाबी गर्छन्। सञ्चालक समिति र लगानीकर्ताहरू छलफलमा रहेको उल्लेख गर्दै आफूहरू दुब्ने पनि आयोजना र स्थानीयलाई कुनै पनि समस्यामा पर्न नदिने वैद्यको दाबी छ। यद्यपि उनले दाबी गरेअनुसार समस्या समाधानको स्पष्ट खाकाका बारेमा भने वैद्यले प्रस्टयाउन सकेनन्। सञ्चालकहरूले आयोजनाका लागि खरिद गरेको जग्गामा समेत घोटला गरेका छन्। कम्पनीका सञ्चालकले स्थानीयबाट १ लाख ५० हजार रूपैयाँमा खरिद गरेको जग्गा कम्पनीलाई भने ६० लाखमा बिक्री गरेको समेत आरोप छ।

कर्णाली प्रदेश सरकार
खानेपानी, सिंचाई तथा ऊर्जा विकास कार्यालय
कालिकोट

आर्थिक प्रस्ताव खोल्ने बारेको सूचना

प्रकाशित मिति : २०८१/११/०१

यस कार्यालयबाट मिति २०८१/१०/०७ गते प्रभाव दैनिक पत्रिकामा पुन प्रकाशित तपशिलमा उल्लेखित ठेक्का नं. र कार्यविवरण सँग सम्बन्धित निर्माण कार्यको लागि रिजुभेन्स दर्ता हुन आएका बोलपत्रहरूको प्राविधिक प्रस्ताव खोली मूल्याङ्कन समितिले मूल्याङ्कन गर्दा निम्न बोलपत्रदाताहरू योग्यताका सम्पूर्ण आधारहरूमा सफल भई सारभूतरूपमा प्रभावग्राही भएको हुँदा सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ३१ (ज) को उपनियम (५) बमोजिम आर्थिक प्रस्ताव मिति २०८१/११/०८ गते १२:०० बजे खोलिने भएकोले सरोकारवाला सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

तपशिल

सि.नं.	ठे.नं. तथा कामको विवरण	बोलपत्रदाताको नाम र ठेगाना	कैफियत
१.	08/NCB/RTP/Works/WIEDO-Kalikot/2081-082 "Construction of Plain sedimentation Tank, Slow sand filter, RVT and other Treatment Related structure at Raskot Brihat WSTP, Raskot Na.Pa Kalikot	1. Ds Nirman sewa, Kavre 2. BNS-KNS JV, Jumla 3. Babita-Ibhana-Shirisha JV, Surkeht 4. Tamakoshi-Diamond JV, Kalikot 5. Prathama-D&D JV, Kalikot 6. B.K.Ju-P.N c&c-Global JV, Mugu 7. N.K. Thapa Construction, Kathmandu	

कार्यालय प्रमुख

उद्योग खारेजीको सूचना

उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय, सुर्खेत (साविक घरेलु तथा साना उद्योग विकास समितिको कार्यालय) मा म श्री धन बहादुर खत्री धनी रहेको, दर्ता नम्बर ७३४२/०७७/०७८ बाट वी.न.नपा-४, सुर्खेतमा सञ्चालन हुने गरी दर्ता श्रेष्ठा कायम रहेको श्री डि.के बाबु फर्म नामको प्राइभेट/साझेदारी उद्योग मेरो/हाम्रो घरायसी आर्थिक कारणले खारेजी गर्नुपर्ने भएको हुँदा सम्बन्धित सबैको जानकारीकालागि यो ३५ (पैंतिस) दिने सूचना प्रकाशन गरिएको छ। यस उद्योगसँग कोही कसैको कुनै प्रकारको दायित्व बाँकी रहेको भए सूचनाको म्यादाभित्र सोको प्रमाण सहित उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय, सुर्खेत समक्ष लिखित रूपमा दाबी पेश गर्नुहुन कर्णाली प्रदेश औद्योगिक व्यवसाय नियमावली, २०७९ को नियम १२ को उपनियम (२) बमोजिम जानकारी गराइन्छ।

विज्ञापन दर/रेट सम्बन्धी सूचना

युगआह्वान राष्ट्रिय दैनिकमा आ.व. २०८१/०८२ मा प्रकाशन हुने विज्ञापनको दर/रेट २०८१ साउन १ तदनुसार 16 July 2024 देखि निम्नानुसार कायम गरिएको सम्पूर्ण विज्ञापनदाता/एजेन्सी एवम् सम्बन्धित सबैमा जानकारी गराइन्छ।

विज्ञापन दर/रेट

पृष्ठ	रगिन प्रति सीसी	स्यामस्वेत प्रति सीसी
प्रथम पृष्ठ	रु. २०००/-	रु. १८००/-
मित्री पृष्ठ	रु. १५००/-	रु. १२००/-
अन्तिम पृष्ठ	रु. १०००/-	रु. ९५००/-

वर्गीकृत

पृष्ठ	रगिन प्रति सीसी	स्यामस्वेत प्रति सीसी
वर्गीकृत डिस्प्ले	रु. ३५००/-	रु. १५००/-
वर्गीकृत डिस्प्ले (प्रति शब्द)		रु. ७०/-

ज्याकेट १ पेज रु. ८,००,०००/-

नोट: उल्लेखित दर/रेट मू.अ.कर बाहेक

फोन नं.: ८८४०४२९०/८८४०४२९१/८८४०४२९२
इमेल: yugaawhandainik@gmail.com, yugaawhan@gmail.com

घर निर्माण कार्यको लागि सम्बन्धित

हामी कहाँ J.C.B. टिपर, ट्याक्टर, ढुङ्गा, बालुवा, इन्ड्र, पानी टेङ्कर, मिक्चर मेशिन, ट्याङ्कर, जेनेरेटर, भाइब्रेटर तथा विभिन्न साईजका पिलर फर्मा आदिका लागि सम्बन्धित।
DIN कम्पनिका ब्रेकर समेत बिक्री गरिन्छ।

प्रो. शिवराज शाही

शिवराज सप्लायर्स

वी.न.पा.-३, सुर्खेत, फोन ९८५८०४९५३५, ९८९२४३२२००

९० दिनमै अंग्रेजी भाषा बोल्न र लेख्न ग्यारेन्टीका साथै कम्प्युटर

हाम्रा विशेषताहरू

- अंग्रेजी भाषा सिक्नेपछि अंग्रेजी विषयमा ९९% मद्दत गर्ने, कक्षा ६ देखि डिग्री (Degree) सम्मको अंग्रेजी ट्युशन लिन नपर्ने साथै Grammar मा पूर्णरूपमा सहयोग गर्ने र सम्पूर्ण Free Writing मा सहयोग गर्ने।
- विद्यार्थीको क्षमताको आधारमा कक्षा सञ्चालन हुने, पहिलो दिन मात्र नेपाली बोल्न पाइने दोस्रो दिनबाट अंग्रेजी बोल्न सिकाइने र साधारण बोल्न र लेख्न ट दिनेसम्म सिकिने।
- प्रत्येक दिन २ जनाको बीचमा १ घण्टा लेख्ने र १ घण्टा बोल्ने व्यवस्था गरिने।
- हप्तामा १ घण्टा परिक्षा हुने र ९० दिनसम्म विद्यार्थी असफल भएमा नि:शुल्क सिकाइने।
- Audio and Video class and Projector को व्यवस्था भएको साथै विदेशीसँग कुराकानीको व्यवस्था मिलाइने।
- Basic, Advance and Diploma पास भइसकेपछि Boarding School, INGO, NGO र अन्य अफिस मा जागिर पाउन सकिने।
- अंग्रेजी भाषा सिक्नेपछि मेजर अंग्रेजी (Major English) र विज्ञान विषयलाई सहयोग गर्ने।
- अंग्रेजी भाषा सिकाउने शिक्का २०६१ सालबाट पढाएको अनुभव प्राप्त साथै आफ्नै किताबबाट सिकाइने र सी.सी. क्याम्पसबाट निर्मात्री गरिने।
- साथै कम्प्युटरका सबै कक्षाहरू बत्ती नभएको बेला पनि सञ्चालन भइरहेका छन्।

इन्टरनेशनल इंग्लिश लैंग्विज
पण्ड कम्प्युटर इन्स्ट्रुक्ट

लक्ष्मीहल अगाडि वीरेन्द्रनगर ६, सुर्खेत। मो. नं. ९८५८०७६२५६ (डी.बी. राणा)

सामेल एग्रिकल्चर प्रा.लि.

वीरेन्द्रनगर-१२, एरपोटको पश्चिम पट्टि, सुर्खेत

हामी कहाँ विभिन्न किसिमका प्लाष्टिक ठनेल, नेचुरल भेन्टिलेट, सेमी हाईटेक, हाईटेक तथा नर्सरीका सामग्रीहरू, कृषि औजार, अर्गानिक मल, कृषिका विविध सेवा परामर्श, ठनेल निर्माणका लागि हामीलाई सम्बन्धित।

budhakarna287@gmail.com

थप जानकारीका लागि :
९८५८०७९९०२

युगआह्वान दैनिकका लागि प्रकाशक/सम्पादक: दीपककुमार बुढा क्षेत्री, कार्यकारी सम्पादक: ओम बहादुर शाही, प्रधान कार्यालय: वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत, काठमाडौं: कोहलपुर न.पा.-११, एन.टि.भि. रोड, नेपालगञ्ज, बाँके शाखा कार्यालय: सप्तमूर्ति एयरपोर्ट, काठमाडौं, लामही-देउरौरी, दाङ, अतरिया-धनगढी, कैलाली फोन: ०८३-५२९६२७/०८५८०५२९०, ०८५८०५५६२७, ०८५८०५५६२८ मुद्रण: भवानी छापाखाना, सुर्खेत।